

MRF 2021.218

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 29. juni 2021, j.nr. 19/08484

Ophævet og hjemvist screeningafgørelse om, at etablering af en cykelsti 6 meter fra Natura 2000-område ikke var VVM-pligtig, da væsentlighedsvurderingen efter habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1, forudsatte afværgeforanstaltninger for at undgå skadelige virkninger klokkefrøens levested, der var en del af udpegningsgrundlaget.

Kalundborg Kommune traf i oktober 2019 i medfør af miljøvurderingslovens § 21 screeningafgørelse om, at etablering af en ny cykelstiforbindelse mellem Kalundborg By og Bjørnstrup ikke var omfattet af krav om miljøvurdering og VVM-tilladelse. Stien skulle anlægges langs Røsnæsvej som enkeltrettet cykelsti i byområder og dobbeltrettet cykelsti i landzone. Screeningsafgørelsen var baseret på en væsentlighedsvurdering, hvorefter projektet ikke ville have væsentlig påvirkning Natura 2000-område nr. 166, Røsnæs, der over en strækning på 177 meter var beliggende ca. 6 meter fra cykelstien. Det fremgik af væsentlighedsvurderingen efter habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1, at der i en sø ca. 150 meter fra Natura 2000-området befandt sig en lille bestand af klokkefrøer, og at klokkefrø var på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag. Det fremgik endvidere, at klokkefrø ville kunne blive påvirket ved anlæg af stien, men at påvirkningen kunne undgås, forudsat at arbejdsperioden for stien nærmest søen ville foregå, mens padden lå i vinterdvale i perioden fra oktober til og med marts måned. Det var dertil udtrykkeligt forudsat i væsentlighedsvurderingens konklusion, at anlægsarbejdet på strækningen skulle finde sted fra oktober til og med marts måned, når klokkefrøerne overvintrede i deres vinterkvarter. Afgørelsen blev påklaget af en nabo, der bl.a. anførte, at grundet forstyrrelsen af fredet natur og beskyttede dyrearter i området burde der været foretaget en miljøvurdering. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) bemærkede indledningsvis, at der i

forbindelse med en væsentlighedsvurdering ikke kan inddrages foranstaltninger, som har til formål at undgå eller reducere et projekts skadelige virkninger på et Natura 2000-område. Nævnet henviser til, at selve det forhold, at der i væsentlighedsvurderingen tages hensyn til sådanne foranstaltninger ifølge EU-Domstolens praksis forudsætter, at en væsentlig påvirkning af lokaliteten må anses for sandsynlig, og dermed, at der skal foretages en fuld konsekvensvurdering. Da den underliggende væsentlighedsvurdering i screeningafgørelsen byggede på de forudsatte afhjælpningsforanstaltninger vedrørende tidspunktet for anlægsarbejdets udførelse af hensyn til klokkefrø, fandt nævnet, at screeningafgørelsen led af en væsentlig retlig mangel. Nævnet lagde vægt på, at afhjælpningsforanstaltningerne i det konkrete tilfælde vedrørte tidspunktet for projektets gennemførelse, og at sådanne foranstaltninger ifølge EU-Kommissionens meddelelse om forvaltning af Natura 2000-lokaliteter først endeligt ville kunne defineres, når projektets sandsynlige virkninger var beskrevet og vurderet fuldt ud i en konsekvensvurdering. Nævnet bemærkede, at kommunen skulle foretage en ny væsentlighedsvurdering uden inddragelse af de afhjælpende foranstaltninger, og såfremt en væsentlig påvirkning uden foranstaltningerne ikke kunne udelukkes, skulle der foretages en fuld konsekvensvurdering. Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophævede herefter screeningafgørelsen og hjemviste sagen til fornyet behandling.

Kommentar: Resultatet i sagen kan tiltrædes, men sammenblandingen af habitatreglerne og VVM-reglerne i nævnets begrundelse er uhensigtsmæssig. Det er korrekt, når nævnet anfører, at der ikke ved væsentlighedsvurderingen efter habitatbekendtgørelsens § 6 kan tages hensyn til afhjælpende eller begrænsende foranstaltninger, som EU-Domstolen fastslog i sag C-323/17, *People Over Wind og Sweetman*. Denne begrundelsesmæssige omvej er imidlertid unødvendig, når det holdes for øje, at det samme gælder i relation til VVM-reglerne. Heller ikke i VVM-screeningsafgørelsen efter miljøvurderingslovens § 21 kan myndigheden fastsætte vilkår om afhjælpende foranstaltninger med henblik på at unddrage projektet VVM-pligten. Formålet med de processuelle regler i VVM-direktivet er netop, at der gennemføres en forudgående miljøkonsekvensvurdering af et projekt, når projektet kan

MAD 2021.218

have væsentlige indvirkninger på miljøet, så der på oplyst grundlag kan træffes beslutning om, under hvilke vilkår projektet kan tillades. Se uddybende Haugsted: 'Er projektilpasninger og vilkårsfastsættelse en mulighed under VVM-screeningen?', TjM 2018, s. 3.

I MRF 2021.237 Mfk udtalte Miljø- og Fødevareklagenævnet med henvisning til miljøvurderingslovens motiver, at "en myndighed efter nævnets opfattelse ikke kan tilskære et konkret projekt i forbindelse med en screeningsafgørelse og træffe afgørelse på et andet grundlag og ud fra andre forudsætninger end det af bygherren ansøgte projekt", og "at en screeningsafgørelse ikke er en tilladelse, og at der bl.a. derfor ikke kan stilles vilkår i afgørelsen", idet sådanne vilkår kan forskyde grænsen for, hvornår det konkrete projekt kan have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Ophævelse og hjemvisning af afgørelse om ikke miljøvurderingspligt for projekt om etablering af en ny cykelstiforbindelse i Kalundborg Kommune

19/08484

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21, jf. § 49, stk. 1.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Kalundborg Kommunes afgørelse af 1. oktober 2019 om, at etablering af en ny cykelstiforbindelse mellem Kalundborg By og Bjørnstrup i Kalundborg Kommune, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling i Kalundborg Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 29. oktober 2019 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en omboende.

Klager har anført, at cykelstien er planlagt til at gå igennem et fredet område med fredet natur, og at projektet kan medføre påvirkning af området på grund af øgede regnmængder, som bliver tilført naturen.

Klager har tillige påpeget, at vedkommende har set fredede og beskyttede dyrarter i området, herunder en snog, et markfirben, en stor vandsalamander og skrubtudser. Desuden er der ved [V1] en sø, som er habitat for klokkefrøer. Klager har dertil anført, at dyrenes levesteder således vil blive forstyrret, da der bl.a. skal foretages aflægning af byggematerialer og etableres arbejdsstier.

Klager har på ovenstående baggrund anført, at der burde have været foretaget en miljøvurdering af projektet.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Kalundborg Kommune har den 1. oktober 2019 i medfør af miljøvurderingslovens § 21 truffet afgørelse om, at etablering af en ny cykelstiforbindelse mellem Kalundborg By og Bjørnstrup i Kalundborg Kommune, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Det fremgår af afgørelsen, at projektet omhandler etablering af en ny cykelstiforbindelse mellem Kalundborg By og Bjørnstrup. Stien anlægges langs Røsnæsvej som enkeltrettet cykelsti i byområder og dobbeltrettet cykelsti i landzone. Den allerede eksisterende grussti bag om [V1] og videre mod vest frem til Nybyvej opgraderes til en 3,0 m bred fællessti i grus. Af bygherrens ansøgningsskema fremgår det derudover, at der etableres krydsningsheller langs stiens linjeføring. Krydsningshellerne placeres ved [A1], [A2], [A3] og [A4].

Ifølge ansøgningsskemaet vil cykelstien på en strækning på 105 m ligge på et fredet område ([A5]). Derudover vil projektet ligge 3,5 m fra et andet fredet område ([A6]). Cykelstien vil således komme i konflikt med fredet natur. Det fremgår af screeningsafgørelsen, at Fredningsnævnet den 20. september 2019 har givet dispensation til etablering af cykelstien igennem den fredede natur. Fredningsnævnet har i deres afgørelse fundet, at etablering af cykelstien i udkanten af begge fredninger ikke er i strid med fredningsbestemmelserne, idet der ikke vil blive foretaget terrænændringer, ligesom cykelstien ikke vil skæmme eller hindre udsigten over Kalundborg Fjord.

Det fremgår endvidere af ansøgningsskemaet, at regnvand i anlægsfasen vil blive afledt til nedsivning i eksisterende og kommende grøfter. Derudover afledes regnvand på bebyggelsesmæssige områder til eksisterende regnvandssystem. Videre fremgår det, at håndtering af regnvand i driftsfasen endnu ikke er afklaret, men at bygherre er i dialog med Kalundborg Forsyning om løsninger eksempelvis ved etablering af et regnvandsbassin.

I forhold til påvirkningen på Natura 2000- og habitatområder fremgår det af ansøgningskemaet, at det nærmeste Natura 2000-område nr. 166, Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord, der består af habitatområde nr. 195, findes ved [A6]. Afstanden til projektet er ca. 6 m over en strækning på 177 m, hvor stien ligger på samme side af vejen som Natura 2000-området. Øst for [A7], hvor afstanden til projektet er 10 m over en strækning på 177 m langs Røsnæsvej, ligger stien på modsatte side af vejen i forhold til Natura 2000-området.

Det fremgår af væsentlighedsvurderingen, som ligger til grund for Kalundborg Kommunes screeningsafgørelse, at skråningsanlægget fra

den ny asfaltsti vil tangere eller overskride Natura 2000-områdets nordlige afgrænsning, som består af et åbent markareal. Den nærmeste kortlagte habitatnatur på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag er den relativt sjældne type 6120, Kalksandsoverdrev, der findes to steder ca. 375 m mod sydøst og ca. 425 m stik syd for det planlagte anlæg. Kalundborg Kommune vurderer ud fra driftshistorikken, at der næppe kan være tale om habitatnaturtyper i nærområdet ud over de kendte, kortlagte forekomster. Kommunen anfører endvidere, at der ikke vil ske nogen direkte påvirkning af naturtyper, da der ikke er registreret habitatnaturtyper på eller nær ved den planlagte sti, hverken ved markarealet, hvor områdegrænsen tangeres eller overskrides, eller andre steder på den planlagte strækning, der ligger udenfor Natura 2000-området.

Af væsentlighedsvurderingen fremgår endvidere, at klokkefrøer, som er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, findes nær projektområdet. Klokkefrøen antages at have en yngledam i en mindre sø ca. 150 m fra Natura 2000-området. Søen ligger i en græsset fold, der så vil være opholdssted for arten. Det fremgår, at arten kan blive påvirket i anlægsfasen, men at påvirkningen kan undgås, forudsat at arbejdsperioden for stien nærmest søen lægges, imens padden ligger i vinterdale i perioden fra oktober til og med marts måned. Driftsfasen vurderes derimod ikke at ville have væsentlig betydning for klokkefrøens færdsel i området. Væsentlighedsvurderingens konklusion lyder således:

"Konklusion

Naturtyper og arter omfattet af EU-direktiverne for habitat- og fuglebeskyttelse ikke vil blive påvirket negativt ved anlæg af cykelstien langs Røsnæsvej, FORUDSAT

- At anlæg af stien på strækningen ved Ulstrup Sportsplads finder sted fra oktober til og med marts måned, når klokkefrøerne overvintrer i deres vinterkvarter."

Det fremgår af selve screeningsafgørelsen i øvrigt, at Kalundborg Kommune har vurderet, at projektet ikke vil give anledning til væsentlige gener eller uacceptabel forurening af omgivelserne. Kommunen har tillige vurderet, at projektet heller ikke vil påvirke natur og

kultur i området væsentligt, og at projektet kan etableres i overensstemmelse med planbestemmelserne.

Kalundborg Kommune har i afgørelsen lagt til grund, at det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10, litra e, om infrastrukturprojekter, bygning af veje, havne og havneanlæg, herunder fiskerihavne (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).

Kalundborg Kommune har på baggrund af screeningen vurderet, at det anmeldte projekt ikke vil kunne give anledning til væsentlig påvirkning af miljøet og derfor ikke er omfattet af krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport og § 25 tilladelse.

2.2 Kalundborg Kommunes bemærkninger til klagen

Kalundborg Kommune har den 19. november 2019 til klagen indledningsvist oplyst, at påvirkningen af det fredede område er beskrevet i screeningsafgørelsen med tilhørende ansøgningsskema. Der er desuden i forbindelse med etablering af cykelstien søgt om dispensation hos Fredningsnævnet, som den 20. september 2019 imødekom den ansøgte dispensation. I forhold til klagepunktet om at cykelstien vil gå igennem fredet natur, har kommunen påpeget, at der i forbindelse med ansøgningen af projektet er udarbejdet en væsentlighedsvurdering af påvirkningen på de nærliggende Natura 2000-områder. Det blev konkluderet, at naturtyper og arter, som er omfattet af EU-direktiverne for habitat- og fuglebeskyttelse, ikke vil blive påvirket ved anlæg og brug af cykelstien langs Røsnæsvej.

Kalundborg Kommune har endvidere bemærket, at det endnu ikke er afklaret, hvad der skal gøres med afledningen af vand, men at bygherre er i dialog med Kalundborg Forsyning vedrørende løsninger til vejvand. Kommunen har dertil oplyst, at de pågældende krav fra miljømyndigheder vedrørende udledningstilladelse, rensningskrav og lignende vil blive opfyldt.

I forhold til at cykelstien går forbi en naturbeskyttet sø med klokkefrøer ved [V1] har Kalundborg Kommune oplyst, at det fremgår af væsentlighedsvurderingen, at den færdige cykelsti ikke vil have væsentlig betydning for klokkefrøens færdsel i området. Den mulige påvirkning i anlægsperioden kan helt elimineres for den del af stien, der ligger nærmest søen ved at anlægge denne del af stien i klokkefrøens dvaleperiode fra oktober til marts måned.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at vurdere, om Kalundborg Kommune i tilstrækkelig grad har vurderet, om projektet væsentlig vil kunne påvirke Natura 2000-område nr. 166, Natura 2000-område nr. 166, Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord, i forbindelse med screeningsafgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet har dog fundet anledning til at anføre nogle forhold, som Kalundborg Kommune vil skulle tage i betragtning i forbindelse med en fornyet behandling af sagen, se nærmere i afsnit 3.3.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Det retlige grundlag

Efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet behandle klager over screeningsafgørelser efter lovens § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, klager over § 25-tilladelser samt klager over tilsynsafgørelser efter § 46.

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglige hensyn, lighed og proportionalitet.

Klage over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klage over skønsmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en sag om miljøvurdering af et konkret projekt. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dermed ikke tage stilling til, om en afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser.

Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke i sig selv grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurerne herfor.

3.2.2 Kalundborg Kommunes screeningsafgørelse

Miljøvurderingsreglerne

Det følger af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, at projekter, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Projekter omfattet af lovens bilag 1 er altid omfattet af kravet om tilladelse med tilhørende miljøvurdering, forinden de kan påbegyndes, jf. § 15, stk. 1, nr. 1.

Projekter omfattet af bilag 2, er omfattet af kravet om miljøvurdering og tilladelse, når der er truffet afgørelse (screeningsafgørelse) om, at det konkrete projektet må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 15, stk. 1, nr. 2, jf. § 21.

Det følger af miljøvurderingslovens § 21, at myndigheden på grundlag af bygherrens ansøgning skal foretage en vurdering af og træffe afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6, herunder bl.a. projektets dimensioner og udformning, forurening og gener, projektets placering, den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt, herunder Natura 2000-områder, og arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet. Afgørelsen skal endvidere tage hensyn til resultaterne af foreløbig kontrol eller vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen.

Grundlaget for screeningen er bygherrens oplysninger, allerede foreliggende viden og almene erfaringer om det pågældende sagsområde.[4] En screening anses for at være en foreløbig vurdering af det ansøgte projekt og en screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt.[5] Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen. Er der behov for mere indgående undersøgelser for at foretage den nødvendige vurdering, taler det for, at der foretages en miljøvurdering.

Habitatreglerne

Det følger af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, at:

”3. Alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. På baggrund af konklusionerne af vurderingen af virkningerne på lokaliteten, lokaliteten [...], giver de kompetente nationale myndigheder først deres tilslutning til en plan eller et projekt, når de har sikret sig, at den/det ikke skader lokalitetens integritet, og når de – hvis det anses for nødvendigt – har hørt offentligheden.”

EU-domstolen fortolker bestemmelsen i habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, således, at myndigheden skal foretage en vurdering af, om det kan udelukkes, at en plan eller et projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke opnåelse af gunstig

bevaringsstatus for det udpegede område væsentligt, herunder om bevaringsstatus for de arter og/eller naturtyper, som området er udpeget for at beskytte vil blive påvirket væsentligt (væsentlighedsvurdering).

Hvis en sådan påvirkning på baggrund af objektive kriterier ikke kan udelukkes, skal der, såfremt projektet ønskes fremmet, gennemføres en nærmere vurdering (konsekvensvurdering). Denne vurdering skal omfatte alle aspekter af projektet, som kan påvirke den omhandlede lokalitet, og vurderingen skal udføres på baggrund af den bedste videnskabelige viden på området.[6]

Myndigheden kan ikke udskyde sin stillingtagen til, om et projekt kan påvirke udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område.[7]

EU-domstolen har udtalt, at afhjælpende foranstaltninger ikke kan tages i betragtning i forbindelse med myndighedens screening af, om der skal foretages en habitatkonsekvensvurdering.[8] Den konkrete sag omhandlede et projekt for etablering af en vindmølleparks tilslutningskabel gennem et Natura 2000-område. Anlægstilladelsen var betinget af myndighedens efterfølgende godkendelse af plan for, hvordan overfladeafstrømningsvandet kunne kontrolleres således, at intet dynd eller andre forurenede stoffer kom ud i vandløbene. EU-domstolen fastslog, at foranstaltninger, som har til formål at undgå eller reducere et projekts skadelige virkninger på et Natura 2000-område, ikke kan tages i betragtning i forbindelse med vurderingen efter artikel 6, stk. 3, 1. pkt., af, om det er sandsynligt, at et Natura 2000-område påvirkes væsentligt (væsentlighedsvurderingen). Afhjælpende foranstaltninger kan altså ikke føre til, at der ikke skal foretages en habitatkonsekvensvurdering, men indgår i den nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området.

Det fremgår ligeledes af EU-Kommissionens meddelelse om forvaltning af Natura 2000-lokaliteter, at afhjælpende foranstaltninger ikke kan tages i betragtning i forbindelse med væsentlighedsvurderingen, men først kan defineres, når projektets sandsynlige virkninger er blevet beskrevet og vurderet fuldt ud i konsekvensvurderingen. Det fremgår endvidere, at de afhjælpende foranstaltninger eksempelvis kan omfatte datoer og tidsplan for gennemførelsen (såsom ingen i drift i yngletiden for bestemte arter).[9]

Projekter, som kan påvirke et Natura 2000-område i sådan grad, at det forudsætter udarbejdelse af en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivet, antages i øvrigt at påvirke miljøet væsentligt, og de vil derfor altid være omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse efter miljøvurderingsloven.[10]

Kalundborg Kommunes screeningsafgørelse

Kalundborg Kommunes screeningsafgørelse af 1. oktober 2019 efter miljøvurderingslovens § 21 er baseret på en væsentlighedsvurdering, hvorefter projektet ikke væsentligt vil kunne påvirke Natura 2000-område nr. 166, Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord.

Det fremgår af væsentlighedsvurderingen, at der i en sø ca. 150 m fra Natura 2000-området befinder sig en lille bestand af klokkefrøer, og at klokkefrø er på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag. Det fremgår endvidere, at klokkefrø vil kunne blive påvirket ved anlæg af stien, men at påvirkningen vil kunne undgås, forudsat at arbejdsperioden for stien nærmest søen lægges, imens padden ligger i vinterdale i perioden fra oktober til og med marts måned. Selve væsentlighedsvurderingens konklusion forudsætter udtrykkeligt, at anlægsarbejdet på strækningen ved Ulstrup Sportsplads finder sted fra oktober til og med marts måned, når klokkefrøerne overvintrer i deres vinterkvarter.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker, at væsentlighedsvurderingen herved tager foranstaltninger i betragtning, som har til formål at undgå eller reducere projektets skadelige indvirkninger på Natura 2000-området.

Foranstaltninger, som har til formål at undgå eller reducere et projekts skadelige virkninger på et Natura 2000-område, kan efter EU-Domstolens praksis imidlertid ikke tages i betragtning i forbindelse med en væsentlighedsvurdering.

Selve det forhold, at der i forbindelse med en væsentlighedsvurdering tages hensyn til foranstaltninger med henblik på at undgå eller reducere et projekts skadelige virkninger på et Natura 2000-område, forudsætter således, at en væsentlig påvirkning af lokaliteten må anses for sandsynlig, og dermed, at der skal foretages en fuld konsekvensvurdering.[11]

Kalundborg Kommunes afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 lider derfor af en væsentlig retlig mangel, idet den underliggende væsentlighedsvurdering i strid med EU-Domstolens praksis bygger på de forudsatte afhjælpningsforanstaltninger vedrørende tidspunktet for anlægsarbejdets udførelse af hensyn til klokkefrø.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet lægger vægt på, at afhjælpningsforanstaltningerne i det konkrete tilfælde vedrører tidspunktet for projektets gennemførelse. Bl.a. sådanne foranstaltninger vil ifølge EU-Kommissionens meddelelse om forvaltning af Natura 2000-lokaliteter således først endeligt kunne defineres, når projektets sandsynlige virkninger er blevet beskrevet og vurderet fuldt ud i en konsekvensvurdering.

Endvidere lægger Miljø- og Fødevarerklagenævnet vægt på, at Natura 2000-områder er underlagt en streng beskyttelse, og at en fuld konsekvensvurdering er nødvendig, med mindre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områdets bevaringsmålsætning på baggrund af

objektive kriterier kan udelukkes.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger

Kalundborg Kommune skal ved en fornyet behandling af sagen foretage en væsentlighedsvurdering af projektets påvirkning af Natura 2000-område nr. 166, Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord, hvor de afhjælpende foranstaltninger vedrørende tidspunktet for anlægsarbejdets udførelse af hensyn til klokkefrø ikke indgår. Hvis en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området uden de afhjælpende foranstaltninger ikke kan udelukkes på baggrund af objektive kriterier, skal projektets påvirkning af Natura 2000-området belyses ved en fuld konsekvensvurdering.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i øvrigt, at væsentlighedsvurderingen ikke ses at forholde sig til, om regnvand fra projektet i driftsfasen vil kunne påvirke Natura 2000-området negativt som anført af klager.

På Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag findes bl.a. kalksandsoverdrev, der må formodes at være følsom over for en eventuel påvirkning fra afledning af overfladevand i projektets driftsfasen. Miljø- og Fødevareklagenævnet er opmærksom på, at den nærmest kortlagte forekomst af kalksandsoverdrev befinder sig ca. 375 m sydøst for projektområdet. Nævnet bemærker imidlertid også, at håndteringen af regnvand i projektets driftsfasen efter det oplyste endnu ikke er afklaret, men at bygherre er i dialog med Kalundborg Forsyning om løsninger og muligheder vedrørende vejvand, herunder eventuelt etablering af et regnvandsbassin. En fornyet væsentlighedsvurdering – eller fuld konsekvensvurdering – bør i lyset heraf derfor også inddrage en eventuel påvirkning af Natura 2000-området fra afledning af overfladevand i projektets driftsfasen. Vurderingen bør være dækkende, uanset hvilken spildevandsløsning der vælges. Myndigheden kan således ikke udskyde sin stillingtagen til, om et projekt kan påvirke udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område.

3.4 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 1.

3.5 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Kalundborg Kommunes afgørelse af 1. oktober 2019 om, at etablering af en ny cykelstiforbindelse mellem Kalundborg By og Bjørnstrup i Kalundborg Kommune, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling ved Kalundborg Kommune.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) som ændret senest ved lov nr. 2192 af 29. december 2020 og lov nr. 2213 af 29. december 2020.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

[4] Forslag nr.147 til Lov om miljøvurderings af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) som fremsat den 3. marts 2016.

[5] Miljøstyrelsens udkast til vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), 2. del: Konkrete projekter, 2018.

[6] EU-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02 (Hjertemuslingedommen), præmis 61, og dommens punkt 4.

[7] Jf. Miljøstyrelsens habitatvejledning til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, vejledning nr. 48, december 2020, s. 21f og s. 64, med henvisning til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 29. maj 2013, j.nr. NMK 34-0014 (MAD 2013.1346). Se endvidere EU-Domstolens dom af 26. april 2017 i sag C-142/16, Kommissionen mod Tyskland, præmis 42.

[8] EU-Domstolens dom af 12. april 2018 i sag C-323/17, People over Wind, præmis 35-37 og 40.

[9] Meddelelse af 21. november 2018 fra Kommissionen "Forvaltning af Natura 2000-lokaliteter - Bestemmelserne i artikel 6 i habitatdirektivet 92/43/EØF" C (2018) 7621, s. 52.

[10] Svarende til nævnets praksis efter de tidligere VVM-regler, jf. vejledning nr. 9339 af 12. marts

2009 om VVM i planloven, s. 80.

[11] EU-Domstolens dom af 12. april 2018 i sag C-323/17, People over Wind, præmis 35.

Sag:

19/08484

Dato:

29. juni 2021.

Emner:

Miljøvurdering af ...

Miljøvurdering af ...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>).